

TÁRSASÁGI ÉLET – SOCIETY NEWS

Rovatvezető – Compiler
Puskás Gellért

A KÖZGYŰLÉS

A Magyar Rovartani Társaság 2014. február 28-án tartotta évi rendes közgyűlését az ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Általános Iskola és Gyakorló Gimnáziumban. Az ülés napirendjét a 2013. évi tisztikari beszámoló, a közhasznúsági jelentés elfogadása, a törvénymódosítás miatt szükséges új alapszabály elfogadása, a lejárt mandátumú tisztségek megújítása, a Frivaldszky Imre emlékplakett átadása, a pályázat eredményeinek ismertetése, a tagfelvételi kérelmek elbírálása, végül az indítványok alkották.

A közgyűlés levezető elnöke VIG Károly, a társaság elnöke volt. Az elnök megnyitotta a közgyűlést, majd a résztvevők köszöntése után megállapította, hogy mivel a 2014. február 21-ére 16:30 órai kezdettel összehívott közgyűlés határozatképtelennek bizonyult, jelen közgyűlés a résztvevők számától függetlenül határozatképes. VIG Károly ezután ismertette a közgyűlés napirendi pontjait, amit a szavazásra jogosult résztvevők egyhangúlag elfogadtak. Ezt követően az elnök GYÖRGY Zoltán jegyző távolléte miatt a jegyzőkönyv vezetésére PUSKÁS Gellértet kérte fel, a jegyzőkönyv hitelesítésére pedig BALÁZS Klárát és KOCZOR Sándort. A közgyűlés ezt egyhangúlag elfogadta.

Első napirendi pontként a tisztikari beszámoló hangzottak el. Az elnök először PUSKÁS Gellértet kérte fel titkári beszámolójának megtartására.

TITKÁRI BESZÁMOLÓ

Tisztelt Közgyűlés, Kedves Vendégeink!

Társaságunk a mai közgyűléssel működésének 104. esztendejét zárja.

A hagyományokhoz híven először köszöntsük azokat a tagtársainkat, akiknek a társaságban eltöltött kora idén ötten osztható: JERMY Tibort és RETEZÁR Imrét, akik 65 éve, MÉSZÁROS Zoltánt, RÁ CZ Gábort és VARJAS Lászlót, akik

60 éve, ÖRDÖGH Gizellát, RÉKÁSI Józsefet és SZŐCS Gábort, akik 45 éve, TISZA Gézanét, aki 40 éve, GALLÉ Lászlót, HORVÁTH Gyula Jánost, LOHINAI Györgyöt, MEDVEGY Mihályt, MERKL Ottót, NOWINSZKY Lászlót, PAPP Zoltánt, RONKAY Lászlót, SOMORJAI Gyulát és VÖRÖS Gézát, akik 35 éve, valamint HUFNÁGEL Leventét és MAROSI Pált, akik 25 éve léptek be a Magyar Rovartani Társaságba.

Az elmúlt évben társaságunk 10 új taggal gyarapodott: örömmel üdvözljük körünkben BÁTHORI Ferenc, CSEMER Mária, DEDÁK Dalma Zsuzsanna, KARAP Anita Kitti, KÁRPÁTI Zsolt, SÜLYÁN Péter Gábor, SZLOVIK Márton és VAS Zoltán tagtársainkat, valamint GYÖRGY Lindát és SOMOGYI Leventét az ifjúsági tagozatban.

Sajnos négy halottunk is volt 2013-ban: FABULYA Pál, GERE Géza, KOZÁR Ferenc és PETRICH Károly tagtársaink hunytak el.

Tavaly két tagtársunk döntött úgy, hogy kilép a Magyar Rovartani Társaságból.

Nagy örömünkre szolgál, hogy az elmúlt évben kivételesen sok tagtársunk részesült rangos kitüntetésekben. Augusztus 20-án BENEDEK Pál a *Magyar Érdemrend Tiszti keresztjét*, TÓTH Gábor Sándor a *Magyar Érdemrend Lovagkeresztjét*, VOIGT Erzsébet a *Magyar Arany Érdemkeresztet* vehette át. SZALÓKI Dezső a Magyar Tudományos Akadémia *pedagógus kutatói pályadíját*, RÉKÁSI József a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia *Pro Paedagogia Christiana* díját, VÁSÁRHELYI Tamás a Szabadtéri Néprajzi Múzeum által 2013-ban alapított *Múzeumpedagógiai Életműdíjat* kapta meg. A 60. Növényvédelmi Tudományos Napok alkalmából PATAKI Ervin *Miniszteri Elismerő Oklevelet*, PÉNZES Béla a Magyar Növényvédelmi Társaság *Balás Géza emlékérmét*, TÓTH Miklós a *Szelényi Gusztáv emlékérem senior fokozatát*, SZITA Éva a *Szelényi Gusztáv emlékérem junior fokozatát* vehette át. PÉNZES Béla a Budapesti Corvinus Egyetem Kertészettudományi Kara *Pro Facultate Horticulturae* díját is megkapta, HALTRICH Attilát pedig a hallgatók megválasztották a *2013-as Év Oktatójának*. A Magyar Rovartani Társaság *Frivaldszky Imre Emlékplakettjének* arany fokozatát TÓTH Sándornak, ezüst fokozatát MUSKOVITS Józsefnek és SÁR Józsefnek ítélte oda tavaly a Frivaldszky Plakettbizottság. Az elismerésekhez szívből gratulálunk!

A 2013. évi kilenc előadóülésünkön összesen 40 előadás hangzott el. Az előadási anyagban 6 tudománytörténeti, 5 kémiai ökológiai és növényvédelmi, 4 ökológiai, 2–2 taxonómiai és általános biológiai valamint 1–1 faunisztikai, biofizikai, botanikai, technikai témájú előadást, 8 útibeszámolót és vetítést, 1 tárlatvezetést, 2 beszámolót a társaság ügyeiről, 1 könyvismertetést, valamint 7 köszöntést és megemlékezést hallgathattunk. Az ülések látogatottsága a vendégkönyv tanúsága szerint 37 és 62 fő között változott, átlagosan 53 fő volt.

A XXXV. Magyar Rovarászati Napokat 2013. február 22–23. között rendeztük meg a budapesti Fazekas Mihály Általános Iskola és Gimnáziumban. Ennek keretében tartotta társaságunk az éves közgyűlését, pályázatot írtunk ki, rova-

rokból és rovarábrázolásokból kiállítást rendeztünk, átadtuk a Frivaldszky Imre emléklakettet és előadóülést szerveztünk.

A Mátrába (Mátraháza) rendeztük 2013. június 14–16. között éves rovarász-kirándulásunkat, amelyen 34 fő vett részt. A szervezés és a lebonyolítás ez alkalommal is SZABÓKY Csaba munkája volt.

Magyar rovarászok a nagyvilágban címmel a Magyar Természettudományi Múzeummal közösen sikeres rovarkiállítást rendeztek tagtársaink a Balaton-felvidéken, a Vászolyi Galériában 2013. július 13 – augusztus 31. között a *Vászolyi Nyár 2013* programsorozat keretében. *Digitalis Juvenalis* címmel ugyanitt a Vörösmarty Mihály Gimnázium tanulói természetfotóinak tárlatát is megtekintették a vendégek, melynek rendezésében szintén részt vettek tagtársaink. A kiállításokat MERKL Ottó, társaságunk alelnöke nyitotta meg, aki egyben köszöntötte RETEZÁR Imre tagtársunkat is 80. születésnapja alkalmából. A kiállításoknak 1423 látogatója volt. Köszönjük minden résztvevő munkáját.

Tagtársaink részt vettek a Magyar Biodiverzitás-kutató Társaság által koordinált *XI. Magyar Biodiverzitás Nap* szervezésében, lebonyolításában és a begyűjtött anyag azonosításában. Az események helyszíne Cserkút volt 2013. május 17–19. között.

A Corvinus Egyetem Rovartani Tanszékén dolgozó tagtársaink HALTRICH Attila vezetésével rovarásztábort szerveztek a Déli-Kárpátok Páring hegycsoportjába 2013. július 21–28. között, 65 résztvevővel.

A Fővárosi Állat- és Növénykert 2013. október 2–6. között megrendezett *Állatszeretet Fesztivál 2013* rendezvénysorozatán társaságunk a Magyar Természettudományi Múzeummal közösen vett részt. Asztalunkat rengeteg érdeklődő kereste fel.

A 2013. év rovара a citromlepke volt, amiről a nyomtatott és elektronikus sajtó számos alkalommal hírt adott a Társaság által közzétett sajtóanyag felhasználásával, valamint több iskolában a tananyagba is beépítették a tanítók és tanárok.

ILNICZKY Sándor és SZŐCS Gábor indítványa nyomán 2013. április 19-én társaságunk egy bizottságot hozott létre, amelynek feladata, hogy javaslatokat tegyen értékes területek védetté nyilvánításával kapcsolatban. A bizottság tagjai ILNICZKY Sándor, MUSKOVITS József, PETRÁNYI Gergely, SZÉL Győző és SZŐCS Gábor.

Megjelentettük a Magyar Természettudományi Múzeummal közös folyóiratunk, a *Folia entomologica hungarica* 73. kötetét, valamint megtörtént a 74. kötet nyomdai előkészítése. Megjelentettük továbbá a *Rovarász Híradó* 69–72. számait. A *Folia* szerkesztője MERKL Ottó, a *Rovarász Híradó* HALTRICH Attila.

Nagyon fontos a Társaság hírneve szempontjából az interneten való megjelenésünk. Az elmúlt években ez öröndetesen nagy lendületet kapott, ezt tükrözi az emailen való megkeresések magas száma is. A Társaság honlapjának, facebook oldalának és youtube csatornájának szerkesztését GYÖRGY Zoltán vég-

zi. Novemberben indult az üléseken elhangzó előadások digitalizása és internetes közzététele, ami GÁTMEZEI Antal tagtársunk munkáját dicséri.

Köszönettel tartozunk a Budapesti Corvinus Egyetem Kertészettudományi Karának és a Magyar Természettudományi Múzeumnak, hogy rendezvényeink számára helyet biztosított az elmúlt évben is. Külön köszönjük GÁTMEZEI Antalné Katinak, SCHMIDTKA Zsuzsának és HALTRICH Attilának a zsíroskenyérpartik lebonyolítását.

Köszönöm a tagtársak munkámhoz nyújtott segítségét! Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy titkári beszámolómat fogadja el.

A titkári beszámolót a közgyűlés egyhangúlag elfogadta. Az ellenőri jelentést SIMONYI Sándor, a számvizsgáló bizottság elnöke olvasta fel.

A SZÁMVIZSGÁLÓ BIZOTTSÁG JELENTÉSE

Tisztelt Közgyűlés!

A Magyar Rovartani Társaság naplófőkönyvének és OTP-számlája nyilvántartásának ellenőrzését elvégezve mindezt rendben lévőnek találtam.

A 2013. évi zárszámadás és vagyonkimutatás alapján a Társaság gazdálkodásáról a következőket látom célszerűnek (a teljesség igénye nélkül) elmondani.

A Társaság bevételei (összesen 1 240 556 Ft) meghaladták azok tervezett összegét (1 033 006 Ft), amelyen belül a jelentős készpénzmaradvány (443 006 Ft) is előnyösen támogatta a gazdálkodást.

Különösen figyelemre méltó, hogy tagdíjhátralékokból a tervezett 100 000 helyett 188 240 Ft bevétele volt a Társaságnak, míg az esedékes tagdíjak befizetéseinek összege (310 000 Ft) is meghaladta a tervezett (300 000 Ft) mértéket. Ezek mellett az előre fizetett tagdíjak összege (37 000 Ft) is jelentős volt.

A személyi jövedelemadó 1%-ából befolyt összeg 204 679 Ft volt, ami kissé meghaladta a tervezett 200 000 Ft-ot. Felhasználom az alkalmat arra, hogy megköszönjem a Társaság tagjainak az így tanúsított lojalitását. Adomány (67 400 Ft) is növelte a Társaság 2013. évi bevételét.

A kiadások összege (692 298 Ft) számottevően elmaradt a tervezettől (858 000 Ft).

A megtakarítások a kiadási rovatok széles körét érintették. Az ügyviteli kiadások többsége elmaradt az előirányzott fedezettől: postaköltség 120 000 helyett 107 720, papír-írószer-nyomtatvány 50 000 helyett 14 155, fénymásoló üzemeltetése 30 000 helyett 20 279, viszont a honlap költségei 4000 helyett 30 847 Ft ráfordítást kívántak.

Jelentősebb megtakarítás származott abból, amire nem költöttünk: terem-bérleti díjra (63 000 Ft) és a *Folia entomologica hungarica* kiadásának tervezett támogatására (100 000 Ft).

A rendezvények közül a rovarászkirándulásra a tervezett 100 000 helyett 134 000 Ft, viszont a Rovarászati Napokra ugyancsak 100 000 helyett 87 000 Ft ráfordítás történt. Az útiköltség-térítés 30 000 helyett 3 000, reprezentáció 10 000 helyett 2800 Ft kiadást kívánt. Egyéb váratlan kiadások (20 000 Ft tervezett fedezetel) nem voltak, és az eszközök karbantartására sem történt meg 20 000 Ft kiadás. A laptop beszerzése az előirányzott fedezetének (80 000 Ft) közel kétszeresébe (156 780 Ft) került, de a szoftverrel együtt, ami a tervezésnél nem volt számításba véve. (KOSZTARAB Mihály kifejezetten erre a célra adományozott 27 000 forintot.)

A tervezettnél nagyobb bevételek és a többségükben mérsékeltebb (részben az előbbieken említett módon elmaradt) kiadások mellett a keletkezett pénzmaradvány összege (a tervezett 175 006 Ft-tal szemben) 548 258 Ft lett.

A Társaság 2014. évi költségvetését tervezve a következő bevételi forrásokat volt célszerű figyelembe venni:

- a 2013. évi pénzmaradványt (548 258 Ft),
- a remélt tagdíjbevételeket (400 000 Ft),
- szja 1%-ából befolyó összeget (200 000 Ft),
- összesen 1 148 258 Ft-ot.

A kiadásokat tekintve a 2013. évi tapasztalatok alapján (az elmaradt teljesítéseket is figyelembe véve) egy arányaiban is a 2013. évi költségvetés szerkezetéhez nagyon hasonlító költségvetés javasolt. Ebben az ügyviteli kiadások között az OTP-számla kezelési költsége 45 000 Ft, a honlap költségei 30 000 Ft előirányzatot kapnak, a többi ügyviteli tétel nagyságának megtartása mellett.

A rendezvényi kiadások között továbbra is indokolt számolni 63 000 Ft te-rembérleti díjjal, a *Folia entomologica hungarica* kiadásának 2013. és 2014. évi, egyenként 100 000 Ft támogatásával, a rovarászkirándulás fedezetét 150 000 Ft-ra célszerű növelni, 20 000 Ft-ot indokolt biztosítani a Frivaldszky emlékplakett költségeire, a többi kiadási tételek előző évi nagyságának a megtartása mellett.

A 2014. évi kiadások tervezett összege így 954 000 Ft. A tervezett maradvány 194 258 Ft.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy fogadja el a Számvizsgáló Bizottság jelentését.

A Magyar Rovartani Társaság 2013. évi zárszámadása

BEVÉTELEK		
1.	Kézpénzmaradvány 2012-ből	443 006
2.	Tagdíjhátralékból	188 240
3.	Esedékes tagdíjkból	310 000
4.	Előre fizetett tagdíjkból	37 000

5.	Nemzeti Civil Alapprogram (NCA) támogatása, 2013	–
6.	Személyi jövedelemadó 1%-a	204 679
7.	OTP-számla kamatai	231
8.	Adomány	67 400
Bevételek összesen		1 240 556
KIADÁSOK		
1.	Ügyviteli kiadások	
	– OTP kezelési költség	43 612
	– postaköltség	107 720
	– papír–írószer–nyomtatvány	14 155
	– könyvelő	38 000
	– honlap költségei	30 847
	– fénymásoló-üzemeltetés	20 279
2.	Rendezvények	
	– terembérleti díj	–
	– rovarászkirándulás	134 000
	– Rovarászati Napok	87 000
	– vászolyi kiállítás	49 605
3.	<i>A Folia entomologica hungarica</i> kiadásának támogatása 2013	–
4.	Frivaldszky Imre Emlékplakett	4 500
5.	Útiköltség-térítés	3 000
6.	Reprezentáció	2 800
7.	Egyéb váratlan kiadások	–
8.	Eszközök karbantartása	–
9.	Laptop	156 780
Kiadások összesen		692 298
Bevételek összesen		1 240 556
Kiadások összesen		692 298
Maradvány		548 258
VAGYONKIMUTATÁS		
Tevőleges vagyon		
	– készpénz	107 010
	– OTP-számlán	441 248
Összesen		548 258
	– tagdíjhátralék	200 000
Összesen		748 258

Nemleges vagyon (a tagdíjhátralék 50%-a)	100 000
Tiszta vagyon	648 258
Felszerelési tárgyak: laptop, projektor, diavetítő, fénymásoló, nyomtató, számítógép, papírvágó	

A Magyar Rovartani Társaság tervezett 2014. évi költségvetése

BEVÉTELEK		
1.	Kézpénzmaradvány 2013-ból	548 258
2.	Tagdíjhátralékból	100 000
3.	Esedékes tagdíjakból	300 000
4.	NCA támogatás 2014	–
5.	Személyi jövedelemadó 1%-a	200 000
	Bevételek összesen	1 148 258
KIADÁSOK		
1.	Ügyviteli kiadások	
	– OTP kezelési költség	45 000
	– postaköltség	120 000
	– papír–írószer–nyomtatvány	30 000
	– könyvelő	36 000
	– honlap költségei	30 000
	– nyomtató–üzemeltetés	30 000
2.	Rendezvények	
	– terembérleti díj	63 000
	– rovaráskirándulás	150 000
	– Rovarászati Napok	100 000
	– vászolyi kiállítás	50 000
3.	<i>A Folia entomologica hungarica</i> kiadásának támogatása, 2013	100 000
4.	<i>A Folia entomologica hungarica</i> kiadásának támogatása, 2014	100 000
5.	Frivaldszky Imre Emlékplakett	20 000
6.	Útiköltség-térítés	30 000
7.	Reprezentáció	10 000
8.	Egyéb váratlan kiadások	20 000
9.	Eszközök karbantartása	20 000
	Kiadások összesen	954 000
	Tervezett maradvány	194 258

Az ellenőri jelentést a közgyűlés egyhangúlag elfogadta. Ez után az elnök felkérte MERKL Ottót, hogy ismertesse a szerkesztői beszámolót.

SZERKESZTŐI JELENTÉS

Tisztelt Közgyűlés!

A *Folia entomologica hungarica* 2013. évi 74. kötete 2013. december 30-i dátummal megjelent. A kiadáshoz szükséges összeget a Magyar Természettudományi Múzeum biztosította. Mivel a Nemzeti Kulturális Alap múzeumonként legfeljebb egy folyóirat kiadását támogatja – ami ebben a tárgyévben is az *Annales historico-naturales Musei nationalis hungarici* volt –, a múzeum a *Folia entomologica hungarica* kiadásához nem nyújtott be pályázatot.

A kötet terjedelme 211 nyomtatott oldal; 18 angol nyelvű, taxonómiai, faunisztikai és ökológiai témájú tudományos közleményből, illetve a *Társasági élet*-ből áll. A szerzők szerinti megoszlás a következő: 14 közlemény szerzői magyarok, 2 közleményé olasz, 1 közleményé izraeli, 1 közleményé magyar és izraeli társszerzők. Az új tudományos eredmények közül a Magyarország faunájára új, valamint a tudományra új fajok és alfajok megoszlása az alábbi táblázatban látható.

Csoport	Magyarországra új fajok	Tudományra új fajok és alfajok
Tripszek (Thysanoptera)	7	–
Bogarak (Coleoptera)	–	5
Tegzesek (Trichoptera)	–	34
Lepkék (Lepidoptera)	7	2
Összesen	7	41

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy fogadja el a szerkesztői jelentést.

A szerkesztői jelentést a közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

MÉSZÁROS Zolán hozzászólásában megköszönte a Magyar Rovartani Társaság vezetőségének elmúlt években végzett munkáját, SIMONYI Sándor, a Számvizsgáló Bizottság leköszönő elnöke pedig sokéves tevékenysége során a pénztárosok munkájához nyújtott segítségét.

Második napirendi pontként az elnök ismertette a Magyar Rovartani Társaság 2013. évi egyszerűsített beszámolóját a közhasznúsági melléklettel, melyet a Közgyűlés egyhangúlag elfogadott.

AZ ALAPSZABÁLY MÓDOSÍTÁSA

VIG Károly tájékoztatta a Közgyűlést, hogy a Magyar Rovartani Társaság alapszabályának módosítására a törvényi háttér módosulása miatt van szükség,

majd bemutatta a Magyar Rovartani Társaság Választmánya által korábban már véleményezett új alapszabály-tervezetet. A bemutatott alapszabály-tervezetet a Közgyűlés ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta.

TISZTÚJÍTÁS

A Magyar Rovartani Társaság Elnökségének, a Számvizsgáló Bizottságnak és a Választmány 5 tagjának a mandátuma járt le. VIG Károly ismertette ezek névsorát, majd bemutatta a Választmány 2014. január 17-i ülésének javaslatait a tisztségekre (Elnök: VIG Károly, I. alelnök: MERKL Ottó, II. alelnök: SZÖCS Gábor, titkár: PUSKÁS Gellért, előadásszervező: KOCZOR Sándor, szerkesztő: MERKL Ottó, pénztáros: SZALÓKI Dezső, jegyző: GYÖRGY Zoltán; a Számvizsgáló Bizottság elnöke: BALÁZS Klára, a Számvizsgáló Bizottság tagjai: BOTH Veronika és FETYKÓ Kinga; a Választmány tagjai 2017-ig: ILNICZKY Sándor, KUTASI Csaba, PODLUSSÁNY Attila, SZABÓKY Csaba és VAS Zoltán). A Közgyűlés egyhangúlag elfogadta minden személy jelölését, és senki nem tett javaslatot újabb személyekre.

Ezután megalakult a Szavazatszedő és Számláló Bizottság, a levezető elnök javaslatára ennek elnökének HALTRICH Attilát, tagjainak KOCS Irént és MARKÓ Viktort szavazta meg egyhangúlag a Közgyűlés. Ezt követően került sor a titkos szavazásra.

Rövid szünet után HALTRICH Attila tájékoztatta a Közgyűlést, hogy a beérkezett 44 szavazat közül 43 érvényes és 1 érvénytelen volt, majd ismertette a szavazás eredményeit. Az alábbiakban a szavazatot kapott személyek után zárójelben a kapott érvényes szavazatok száma olvasható. A következő hároméves ciklusban a Magyar Rovartani Társaság Elnöke VIG Károly (42) lett, I. alelnöke MERKL Ottó (43), II. alelnöke SZÖCS Gábor (43), titkára: PUSKÁS Gellért (42), előadásszervezője KOCZOR Sándor (43), szerkesztője MERKL Ottó (43), pénztárosa SZALÓKI Dezső (43), jegyzője GYÖRGY Zoltán (43). A Számvizsgáló Bizottság elnökének BALÁZS Klárát (43), tagjainak BOTH Veronikát (43) és FETYKÓ Kingát (43) választotta meg a Közgyűlés. A Választmány tagjai 2017-ig ILNICZKY Sándor (43), KUTASI Csaba (43), PODLUSSÁNY Attila (42), SZABÓKY Csaba (43) és VAS Zoltán (42) lettek, nem került a Választmányba SZENTKIRÁLYI Ferenc (1).

A Magyar Rovartani Társaság vezetősége 2014-ben

Elnök: VIG Károly

I. alelnök: MERKL Ottó

II. alelnök: SZÖCS Gábor

Titkár: PUSKÁS Gellért

Előadásszervező: KOCZOR Sándor

Szerkesztő: MERKL Ottó
Pénztáros: SZALÓKI Dezső
Jegyző: GYÖRGY Zoltán

Számvizsgáló Bizottság
BALÁZS Klára (*elnök*)
BOTH Veronika
FETYKÓ Kinga

Választmányi tagok

2015-ig: HALTRICH Attila, KOCZOR Sándor, OROSZ András, RETEZÁR Imre, SZÉL Győző

2016-ig: HEGYESSY Gábor, MARKÓ Viktor, PETRÁNYI Gergely, RONKAY László, ROZNER István

2017-ig: ILNICZKY Sándor, KUTASI Csaba, PODLUSSÁNY Attila, SZABÓKY Csaba, VAS Zoltán

Örökös tagok: JENSER Gábor, JERMY Tibor, MÉSZÁROS Zoltán, MÓCZÁR László, NAGY Barnabás, PAPP Jenő

A FRIVALDSZKY IMRE EMLÉKPLAKETT ÁTADÁSA

A levezető elnök bejelentette, hogy a Frivaldszky Plakettbizottság 2014. január 17-i ülésének döntése alapján a Frivaldszky Emlékplakett arany fokozatát PAPP László akadémikus, ezüst fokozatát PODLUSSÁNY Attila amatőr entomológus kapja, majd átadta a kitüntetések.

PAPP László felterjesztése

Ezúton szeretnénk javaslatot tenni a Frivaldszky Imre Emlékplakett 2013. évi kitüntetettjeinek személyére. Javasoljuk arany fokozatra Dr. PAPP László professzort, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagját.

PAPP László akadémikus a hazai zoológia prominens képviselője, kinek ehelyütt aligha szükséges szerteágazó tevékenységét, akadémikus tudását és sokszínű egyéniségét ecsetelni. Közel fél évszázada aktív tagja Társaságunknak, volt titkára és hosszú időn át a Választmány tagja.

Az 1946-ban, Aranyosgyáiban született PAPP László az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Karán 1970-ben kapott biológus diplomát, majd 1971-ben szerezte meg egyetemi doktori címét. Diplomájának megszerzése után több mint tíz éven át a Magyar Természettudományi Múzeum Állattárának munkatársa lett. Miután egy ideig általános iskolai tanárként dol-

gozott Vecsésen, 1986-ban visszatért a Magyar Természettudományi Múzeum Állattárába. Múzeumi állása mellett az Állatorvostudományi Egyetemen, a Szegedi Tudományegyetemen, illetve az Eötvös Loránd Tudományegyetemen, és újabban a Debreceni Egyetemen is tartott előadásokat. A zoológia, taxonómia és ökológia oktatása mindig szívügye volt. Később kutatóprofesszorként évekig vezette az MTA és a Múzeum közös Állatökológiai Kutatócsoportját.

1976-ban védte meg kandidátusi, 1988-ban akadémiai doktori értekezését. 1976-ban az MTA Zoológiai Bizottságának, 1986-ban az Ökológiai Bizottságnak lett a tagja. 1990-ben megválasztották a Magyar Tudományos Akadémia levelező, majd 1998-ban rendes tagjává. 1998 és 2000 között a Tudományetikai Bizottságban is dolgozott. 2000-től az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa munkájában is részt vesz. 1991 és 1998 között az Országos Tudományos Kutatási Alap több szakbizottságának tagja volt.

1965-ben lépett be a Magyar Rovartani Társaságba, amelynek 1975 és 1977 között titkára, majd ettől kezdődően választmányi tagja volt. Emellett tagja a Magyar Biológiai Társaságnak, a Magyar Parazitológusok Társaságának és a Magyar Ökológusok Egyesületének. Fontos időszak volt a magyar zoológia számára, amikor 1992-ben átvette az *Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae* főszerkesztőségét, és ezzel döntően hozzájárult ahhoz, hogy nemzetközileg elismert, referált folyóirattá váljék.

PAPP László két fő kutatási területe, amelyekben nemzetközi mércével mérve is a legjelentősebb alkotók egyike, a kétszárnyúak (Diptera) taxonómiája és szisztematikája, illetve a közösség szerkezet és a közösségszerveződés kvantitatív szabályszerűségeinek kutatása, szoros kapcsolatban a fajok ritkaságának és a megbízható mintavételezésnek a kérdéseivel. Eredményességének egyik forrása, hogy kiváló terepzoológus, aki jelentősen megújította a kétszárnyúak gyűjtésének terepi módszertanát. Mindenütt igyekszik felkeresni a legyek mikrohabitatjait és azokban olyan intenzíven gyűjteni, ahogy csak lehet. A gyűjtött tömeganyagot pedig lehetőleg még a terepen, mikroszkóp alatt átválogatja, és amit csak lehet, minuciatúre feltűz. Így az anyag olyan állapotban kerülhet haza az expedíciós utakról is, mintha frissen gyűjtötte volna őket.

Taxonómiai munkáiban három új légy családot, ezen belül harminc új légy nemet és több mint háromszázötven légyfajt írt le. Magyarország állatvilágában több, mint hétszáz légyfajt sikerült elsőként kimutatnia. Nemzetközi figyelmet keltett eredményei közül az alábbiak külön is kiemelendők. PAPP és munkatársai 1997-ben Európában elsőként mutatták ki a nyelesszeműlegyek (Diopsidae) családját, és leírták a család egy tudományra új faját. Ennek nemcsak mint főként trópusi állatok hazai megtalálása miatt van jelentősége, faunatorténeti okok miatt is. Willi HENNIG fossziliák alapján már 1941-ben megjósolta a jelenlétüket, mégsem tűntek fel senkinek (azóta már Szerbiából is jelentették előfordulását).

A Nidomyini Papp, 1998 tribus sok szempontból különleges, nemcsak utótestének aszimmetrikus anatómiája, hanem az élőhelye miatt is. Ragadozómadarak fészkeiben élnek, nem véletlen, hogy olyan kutató jött rá az előfordulásukra, aki pályáját lelkes madarásztként kezdte. A palearktikus kétszárnyúak kézikönyve (PAPP és munkatársai, 1997–2000) monumentális mű, összefoglalja a nagyrészt mérsékelt- és hidegégövi Euráziát tartalmazó állatföldrajzi régió kétszárnyúakkal kapcsolatos ismereteit. Négy kötetben több mint 3000 oldalon taglalja az egyes csoportok alaktanát, határozóbélyegeit, fejlődési sajátosságait, viselkedési mintázatait és gazdasági jelentőségüket, a részlet- és habitusrajzok alaposan bemutatják a különleges tulajdonságokat, a fontos karaktereket.

Thaiföld kétszárnyúfaunájának úttörő összegzése volt a PAPP és munkatársai (2006) által elkészített mű, amely az irodalmi adatokat összegzi, és saját gyűjtésből származó állatok vizsgálatával egészíti ki. Az ázsiai országban előforduló légycsaládok száma ezzel 99 lett, melyből 24-et ez a munka mutat ki először. A publikáció taxonómiai szempontból is jelentős, három genust, egy szubgenust és 24 fajt ír le a tudomány számára újként. Utóbbiak egyike az *Immoderatus* trágyalégygenusz, mely thaiföldi elefántok trágyájában él, és egyedeinek mérete nem haladja meg az egy millimétert. Felfedezésükhöz – parányi méretük miatt – terepi mikroszkópos vizsgálat nélkül esély sem lett volna. Ez egyben új oldalról világítja meg a régi latin közmondás igazát („Natura in minimis maxime miranda est”). Mint az előbbiekből világosan kitűnik, PAPP László könyvszerkesztői és tudományos szervezői munkássága is jelentős, ennek fontos része a palearktikus kétszárnyúak katalógusának impozáns sorozata.

Ami azonban mindennél még sokszorosan fontosabb: PAPP László igazságszerető, egyenes, szókimondó személyisége, amiben harmonikus egységgé ötvöződik a család odaadó szeretete és a tudományos igazság szolgálata, a fiatal kutatónemzedék útjának egyengetése, pályára állásuk irányítása, a tudományos alkotószabadságuk lehetőségének megadásával együtt. Életpályája ezzel válik igazán méltóvá a nagy elődökhöz és példaadóvá a fiatalabb rovarász nemzedék számára.

VARGA Zoltán

A javaslat támogatói: OROSZ András, RONKAY László, PEREGOVITS László és SOLTÉSZ Zoltán

PODLUSSÁNY Attila felterjesztése

PODLUSSÁNY Attila az ormányosbogarak nemzetközileg is jegyzett gyűjtője, ismerője. Elhivatottsága, szaktudása, állhatatos precizitása megkérdőjelezhetetlen. Az általa meghatározott és fölcédulázott bogárpéldányok száma több millióra tehető. Szinte alig van olyan entomológiával foglalkozó hazai intézmény, múzeum vagy amatőr gyűjtő, akinek PODLUSSÁNY Attila ne határozott volna ormá-

nyosbogarakat. Gyűjteménye jelenleg több mint 5000 faj 220 ezer meghatározott példányából, köztük 109 faj 382 típuspéldányából áll, melyet a világ ormányosbogár-specialistái éppúgy számon tartanak, mint a Magyar Természettudományi Múzeum (MTM) felbecsülhetetlen értékű anyagát. Véleményünk szerint PODLUSSÁNY Attila rovar-tani munkássága kimagasló és elismerést érdemlő.

PODLUSSÁNY Attila Budapesten született 1941. augusztus 21-én. Az általános iskola elvégzése után mezőgazdasági technikumot végzett, de mint városi gyerek, más, számára érdekesebb pályát, a nyomdászatot választotta. Miután 25 évig a Zrínyi Nyomdában dolgozott, az MTM házi nyomdájának lett a vezetője. Nyugdíjba vonulása, 2003 óta szerződéssel, illetve önkéntesként az MTM Bogárgyűjteményében dolgozik, ahol az ormányosalkatúak gyűjtésében, határozásában, gyűjteménykezelésében, kölcsönzési munkálataiban rendkívül hasznos munkát végez, mellyel igen sok terhet levesz a gyűjteményi munkatársak válláról.

A természet iránti szeretetének köszönhetően, és édesapja, PODLUSSÁNY Lajos amatőr lepkész hatására már igen korán, 1952-ben elkezdett bogarakat gyűjteni. Gyűjtésében, preparálásában hamar kialakult az a mintaszerű igényesség, mely rovarász pályafutásának egyik fő jellemzője.

Kezdetben mindenféle bogarat gyűjtött, majd később az ormányosbogarakra specializálódott. Ehhez az is hozzájárult, hogy KASZAB Zoltán felkérte a hazai nemzeti parkok ormányosbogarainak feldolgozására. Számos tanulmánya jelent meg a nemzeti parkok állatvilágát bemutató kötetekben, és szinte minden más hazai terület bogárfaunájával foglalkozó műben megtaláljuk a nevét, ha nem a közlemény szerzőjeként, akkor a határozásért járó köszönetnyilvánításban. A Bakonyi Természettudományi Múzeum által szervezett, *A Bakony természeti képe* című kutatási programba 1976-tól kapcsolódott be. A magyar tájak közül számára talán legkedvesebb Bakony ormányosbogár-faunájáról 2007-ben 224 oldalon számolt be *A Bakony természettudományi kutatásának eredményei* című sorozat 30. kötetében.

A hazai és a Kárpát-medencei ormányosalkatúakon kívül PODLUSSÁNY Attila érdeklődése és gyűjtőtevékenysége kiterjed a palearktikus régió más részeire, sőt Ausztráliára is. Ausztráliában többször is járt, és igen eredményesen gyűjtött HANGAY György és ROZNER István társaságában. E vidékhez erős érzelmi szálakkal is kötődik. A távoli területek faunájának alapos megismeréséhez, a gyűjtött anyag feldolgozásához szükséges volt a vonatkozó szakirodalom szinte teljes körű beszerzése, valamint a külföldi specialistákkal – többek között BIALOOKI, BOROVEC, CALDARA, COLONNELLI, GÜLTEKIN, JUNAKOV, KOROTYAEV, MAGNANO, MEREGALLI, WANAT – való aktív kapcsolat.

Több tudományra új fajt is felfedezett. Három fajt maga írt le a Kárpátokból, kettőt pedig társszerzővel Iránból. Tudományos munkájának színvonalát és elismertségét jól mutatja, hogy mintegy 15 rovarfaj, főleg bogár viseli a „*podlussanyi*” illetve az „*attilai*” nevet.

A Magyar Rovartani Társaság üléseire már gyermekként eljárt. 1970 óta tagja a Társaságnak, melynek 1990-ben jegyzője, majd 1993 és 1999 között titkára volt. Tevékenységéért 1983-ban a Frivaldszky Emlékplakett bronz fokozatával tüntették ki. A fentiek alapján javasoljuk az emléklakett ezüst fokozatának odaítélését.

PAPP Jenő, MERKL Ottó és SZÉL Győző

(A felterjesztés PODLUSSÁNY Attila publikációs listáját is tartalmazza.)

PAPP László laudációját VARGA Zoltán professzor, PODLUSSÁNY Attila méltatását PAPP Jenő mondta el, a kitüntetettek rövid beszédben köszönték meg az elismerést.

PÁLYÁZAT

VIG Károly tájékoztatta a Közgyűlést, hogy a XXXVI. Magyar Rovarászati Napok pályázati felhívására gyűjtemény kategóriában nem érkezett pályázat, majd átadta a többi kategória díjazottjainak járó oklevelet, és tárgyjutalmakat.

Rovartani témájú dolgozatok: SIMONYI Sándor, GYULAI Péter & RONKAY László: A *Heliophobos* genusz revíziója (1. díj); SZALÓKI Dezső: A Soproni-hegység tölgyeseinek bogárfaunája (Coleoptera) (1. díj); SZANYI Szabolcs: A Nagydobronyi Vadvédelmi Rezervátum (Kárpátalja) Macroheterocera faunája (1. díj); ROZNER István: Adatok Ócsa és környéke bogárfaunájához (Insecta: Coleoptera) (3. díj).

Alkalmazott művészet: SZITA Éva („manipulált tárgyak”) (1. díj); SZLOVIK Márton (fényképek) (1. díj); GÖRGEI Márton (fényképek) (2. díj); TÓTH Sándor Péter (fényképek) (2. díj); HALÁSZ Alexandra (fényképek) (3. díj); MAJOR Márta (hímzések) (oklevél).

TAGFELVÉTEL

Az elnök ismertette azok névsorát, akik benyújtották tagfelvételi kérelmüket a Magyar Rovartani Társaságba, majd a Közgyűlés egyhangúlag megszavazta felvételüket. A Magyar Rovartani Társaság új tagjai (az ajánlóikkal): BABITS Melinda Dorottya (FÖLDVÁRI Mihály, BÁTHORI Ferenc), CZIBERÉNÉ BODONYI Nóra (GYÖRGY Zoltán, SZALÓKI Dezső), CSEHÓ Gábor (VIG Károly, KUTASI Csaba), CSONKA Diána (VAS Zoltán, MERKL Ottó), FAZEKAS Imre (HALTRICH Attila, VÉTEK Gábor), HORVÁTH Bálint (CSÓKA György, SZŐCS Levente), HUNYADI István (HALTRICH Attila, VARGA Ákos), KOVÁCS-HOSTYÁNSZKI Anikó (PUSKÁS Gellért, VAS Zoltán), LAKATOS Ferenc (TÓTHY Ferenc, VÉTEK Gábor), LOVÁSZ Lilla (TALLÓSI Béla, KUTASI Csaba), MOLNÁR Kristóf János (JUHÁSZ György, SZÉKELY Kálmán), NÉMETH Bálint (KISS Szilárd, VIG Károly), PÉCSI Tibor (MERKL Ottó, GYÖRGY Zoltán), SÁROSPATAKI Miklós (BAKONYI Gábor, PUSKÁS Gellért).

A közgyűlés utolsó napirendi pontjaként indítványok benyújtására volt lehetőség. A levezető elnök elmondta, hogy sem írásban, sem szóban nem érkeztek indítványok, majd megkérdezte a Közgyűlést, hogy kíván-e valaki élni ezzel a lehetőséggel. A nemleges válasz megállapítása után megköszönte a résztvevők aktív közreműködését, és bezárta a Magyar Rovartani Társaság 2014. évi rendes közgyűlését.

A MAGYAR ROVARTANI TÁRSASÁG 2013. ÉVI ELŐADÓÜLÉSEINEK TÁRGYSOROZATA

807. ülés, január 18.

1. KONTSCHÁN Jenő: Mahunka Sándor (1937–2012), az atkász, a zoológus, a mester és a kolléga
2. HOFFMANN Viktória: Magyarországon előforduló *Planococcus* pajzstetűfajok morfológiai és molekuláris összehasonlító vizsgálata
3. VIG Károly és SZŐCS Gábor: „Pawlas Gyula: a *Saturnia pyri* nőstény párzási szagának terjedéséről”
4. MURÁNYI Dávid: Vidám napok a legsötétebb Európában

XXXV. Magyar Rovarászati Napok: A Magyar Rovartani Társaság éves közgyűlése, február 22.

1. Tisztikari beszámoló
2. A közhasznúsági jelentés elfogadása
3. Lejárt mandátumú tisztségek megújítása
4. A választás eredményeinek ismertetése
5. Frivaldszky Imre emléklakett átadása
6. A pályázat eredményeinek ismertetése
7. Tagfelvétel
8. Indítványok
9. HORVÁTH Gábor: Rovarokról sarkított szemmel, avagy egy biofizikus bűváradásai a rovarvilágban

XXXV. Magyar Rovarászati Napok: 808. ülés, február 23.

1. VIG Károly: 150 éve született Jablonowski József, a magyar rovartan kimagasló alakja
2. LAZÁNYI Eszter és SOLTÉSZ Zoltán: Faunára új törpeszúnyogok (Diptera: Ceratopogonidae) madárfészkekből
3. KORSÓS Zoltán: Esaki Teiso (1899–1957) japán entomológus magyarországi vonatkozásai

4. KÁRPÁTI Zsolt: Szerelem első szaglásra: ha már ráhangolódott a kukoricamoly hímje a feromonra, a komponensek aránya többé már nem lényeges
5. JENSER Gábor, Liliana OROMULU-VASILIU, KOCS Irén és társaik: Rovargyűjtés a Háromszéki-havasokban, Kommandón

809. ülés, március 22.

1. FEJES-TÓTH Alexandra, SIPOS Kitti, TÓTH Miklós és PÉNZES Béla: *Anomala*-fajok rajzásának megfigyelése illatcsapdákkal
2. IMREI Zoltán, Jocelyn MILLAR, JANIK Gergely és TÓTH Miklós: Az első hazai eredmények cincérfajok fajon belüli kémiai kommunikációjával kapcsolatban az eddigi tudásunk tükrében
3. KERÉNYI-NAGY Viktor: A rovarásztáborok meglepetése – új vadrózsafajok felfedezése

810. ülés, április 19.

1. GYÖRGY Zoltán: A Magyar Rovartani Társaság a weben
2. FETYKÓ Kinga, KOZÁR Ferenc és KONCZNÉ BENEDICTY Zsuzsa: Pajzstetvek városi környezetben
3. MÉSZÁROS Zoltán: Két könyv
4. MOLNÁR Ábel: Tájhasználati változások hatására átalakult egyenesszárnyú együttesek az Ohat-erdőben (1942–2012)
5. VIG Károly: Hóférgék és egyéb szörnyecskék

811. ülés, május 24.

1. ILNICZKY Sándor és SZŐCS Gabor: Megalakult a Magyar Rovartani Társaság Természetvédelmi Szempontból Védelemre Érdemes Területek Védettségenek Indítványozására Javaslatot Tevő Bizottsága
2. MARKÓ Viktor, LÁZÁR Piroska, SZECSEI Enikő, DEBRECZENI Réka és SZENTKIRÁLYI Ferenc: Barátból ellenség. A harlekinkatica (*Harmonia axyridis*) elterjedésének hatása őshonos katicabogár fajokra
3. MERKL Ottó: Bogarak az Europeanán
4. RÉDEI Dávid: Miért Kína?

812. ülés, szeptember 20.

1. TANÁCS Lajos: Dr. Papp Jenő köszöntése, entomológiai és múzeumi munkásságának méltatása 80. születésnapja alkalmából
2. VAS Zoltán: A hazai fürkészdarázs-kutatás (Ichneumonidae) múltja és jelene

3. TANÁCS Lajos, BENEDEK Pál és MÓCZÁR László: A lucernát megporzó vad-méhközösség vizsgálata
4. SZÖLLŐSI-TÓTH Petra és GYÖRGY Zoltán: Ollósdarazsak
5. HALTRICH Attila, VARGA Ákos, NAGY Barnabás, KUTASI Csaba és HÖHN Mária: Táborozás három hegység határán a Déli Kárpátokban

813. ülés, október 18.

1. SZÉL Győző: A szegélyes futrinka (*Carabus marginalis*) Magyarországon
2. KUTASI Csaba, RAHMÉ Nikola, BÉRCES Sándor és SÁGHY Zsolt: A szegélyes futrinka (*Carabus marginalis*) fotózása a Bakonyban
3. RETEZÁR Imre: Rovarfotózás tudományos céllal
4. VIG Károly: Könyvek és rovarok szerelmese – emlékezés Emich Gusztávra
5. Összetett szemmel. RAHMÉ Nikola interaktív tárlatvezetése azonos című fotókiállításán.

814. ülés, november 15. KOZÁR Ferenc (1943–2013) emlékére

1. KISS Balázs: A tanúhegyek csúcsaitól az autópályáig – emlékeim dr. Kozár Ferencről
2. SZITA Éva: Kozár Ferenc, az elhivatott pajzstetű kutató
3. FETYKÓ Kinga: A 62-es szoba, a béke szigete
4. Életképek. Zenés vetítés
5. ILLNICZKY Sándor és PETRÁNYI Gergely: Irán, 2012

815. ülés, december 21.

1. REITER Dániel: Miért szereti a dohánytripsz (*Thrips tabaci*) a káposztát?
2. VÉTEK Gábor, PAPP Veronika és HALTRICH Attila: A selyemfényű puzpángmoly (*Cydalima perspectalis*) terjedése Magyarországon
3. VAS Zoltán, KOVÁCS-HOSTYÁNSZKI Anikó és SÁROSPATAKI Miklós: Az év rovára 2014